

תת"ע 5649/08/21 - יוהן ניסים סבטייה נגד מדינת ישראל

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקווה

תת"ע 5649-08-21 מדינת ישראל נ' סבטייה
תיק חיצוני: 11250649933

בפני כבוד השופטת רות וקסמן
המבקש/הנאשם
נגד
המשיבה/המאשימה
החלטה

מבוא

בפני בקשת המבקש/הנאשם לחזור בו מהודאתו לפי סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש] תשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ").

רקע עובדתי

1. כנגד המבקש/הנאשם הוגש כתב אישום בגין עבירה של נהיגה בפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 (להלן: "פקדות התעבורה") וזאת לאחר שנתפס ביום 10.7.21 כשהוא נוהג ברכב פרטי מסוג אאודי, בהיותו פסול לנהיגה על ידי קצין משטרה.

2. ביום 23.11.21 נרשם בפרו' כי כתב האישום הוקרא למבקש/הנאשם באמצעות בא כוחו.

ב"כ המבקש/הנאשם בקש לקבוע התיק לשמיעת ראיות, לטענתו הכנת כתב האישום בתיק פגומה מאחר שהמבקש/הנאשם לא נחקר ולא התקבלה גרסתו.

ב"כ המבקש/הנאשם בקש לדחות הכפירה למועד אחר.

3. ביום 28.12.21 נרשם בפרו' כי כתב האישום הוקרא למבקש/הנאשם באמצעות בא כוחו.

ב"כ המבקש/הנאשם טען בכפירתו טענה מן הצדק לגבי אי חקירת המבקש/הנאשם.

ב"כ המבקש/הנאשם הודה בנהיגה בזמן ובמקום, בפסילה ובידיעה על הפסילה.

התיק נקבע להוכחות ליום 25.1.22 ונדחה מפאת אילוצי בית משפט ליום 16.2.22.

4. ביום 15.2.22 הגיש ב"כ המבקש/הנאשם בקשה שכותרתה "הודעה על חזרה מכפירה וכן בקשה לקביעת מועד לטיעונים לעונש". בבקשה זו בקש להרשיע את המבקש/הנאשם וציין כי יטען את טענתו לגבי אי חקירת המבקש/הנאשם בגין העבירה שיוחסה לו בשלב הטיעונים לעונש.

נקבע על ידי כי הבקשה תידון בדיון שהיה קבוע למחרת.

5. ביום 16.2.22, במועד שהיה קבוע להוכחות, התייצב עו"ד הולבינגר בהעברה מעו"ד גולן כאשר המבקש/הנאשם נעדר מדיון זה.

בדיון זה תוקן כתב האישום באופן שבמקום הרשום נרשם: "נהגת ברכב הנ"ל על אף שנפסלת בתאריך 6.7.21 על ידי קצין משטרה מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה של 30 יום בנוכחותך בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה".

התיקון אושר על ידי.

נרשם בפרו' כי מתבקשת חזרה מכפירה וכי כתב האישום המתוקן הוקרא למבקש/לנאשם על ידי עו"ד הולבינגר מחוץ לכותלי בית המשפט, הוא לדברי עו"ד הולבינגר הבין אותו ומודה בעובדות כתב האישום המתוקן.

6. עקב הודעת המבקש/הנאשם, באמצעות בא כוחו, מצאתי את המבקש/הנאשם אשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן והרשעתי אותו, בו ביום - 16.2.22, בהתאם.

התיק נקבע לטיעונים לעונש ליום 29.3.22.

7. ביום 29.3.22 בדיון שנקבע לטיעונים לעונש, הודיע ב"כ המבקש/הנאשם כי קיבל הצעה והוא מבקש דחייה לצורך הצגתה למרשו הדובר צרפתית, ובקש כי יוזמן מתורגמן לשפה הצרפתית לדיון הנדחה.

התיק נקבע לטיעונים לעונש ליום 26.4.22, מועד אליו זומן לראשונה, לבקשת ב"כ המבקש/הנאשם מתורגמן לשפה הצרפתית.

8. בדיון שנערך ביום 26.4.22, המועד שנקבע לטיעונים לעונש, ב"כ המבקש/הנאשם, בנוכחות מרשו ומתורגמן לשפה הצרפתית הודיע כי בכוונתו להגיש בקשה מסודרת לחזרה מהודאה, שניתנה בהעדרו של המבקש/הנאשם וזאת תוך חודש ימים.

המשיבה/המאשימה לא התנגדה לבקשה זו, אך בד בבד הביעה את הסתייגותה בגין העובדה שהמבקש/הנאשם היה מיוצג לאורך כל הדיונים וההליכים.

אשרתי את הגשת הבקשה תוך 30 ימים.

9. ביום 26.5.22 הוגשה על ידי בא כוח המבקש/הנאשם - עו"ד דוד גולן, בקשה לחזרה מהודאה, נשוא החלטה זו.

הבקשה לא נתמכה בתצהיר/ים.

טענות ב"כ המבקש/הנאשם

1. מסתבר בדיעבד, כי לאורך כל הדרך, מאז שהמבקש/הנאשם נעצר בעבירה שיוחסה לו בתיק זה ועד לאחרונה, עת הגיע מתורגמן לבית המשפט, לא הבין המבקש/הנאשם את משמעות העבירה שיוחסה לו, מאחר שלא תורגמו לו הדברים בשפה שהוא מבין - צרפתית.

2. על פי הפסיקה קיומו של דיון בעניינו של מבקש/נאשם שאינו דובר את השפה, ללא מתורגמן אינה תקינה בלשון המעטה.

3. לעבירה שיוחסה למבקש/הנאשם בתיק זה, קיימת חובת מודעות.

לאורך כל הדרך מנסה המבקש/הנאשם להסביר בעברית עילגת כי למעשה לא הבין שאסור לו לנהוג מאחר שבמפגש עם קצין המשטרה, אישר לו הקצין לאחר השימוע להמשיך לנהוג - כך הבין.

4. מדובר בעיוות דין, שכן בנסיבות מיוחדות, כאשר אין מדובר בעבירה שגרתית, אלא בעבירה שדורשת מודעות וכוונה, יש לאפשר למבקש/הנאשם לחזור בו מהודאתו בעבירה ולאפשר לו לנהל משפטו עד תום.

טענות ב"כ המשיבה/המאשימה

1. המבקש/הנאשם היה מיוצג על ידי עו"ד גולן מאז אוקטובר 2021.

2. המבקש/הנאשם נכח בדיון ביום 28.12.21 בו כפר בעובדות כתב האישום ולא העלה כל טענה או בקשה לאי הבנת השפה.

3. ב"כ המבקש/הנאשם חזר בו מכפירה והודה בכתב אישום מתוקן, חזקה כי עשה זאת על דעת המבקש/הנאשם ולאחר שנתן לו יעוץ משפטי כנדרש.

דין והכרעה

המסגרת המשפטית לחזרה מהודיה

1. המסגרת המשפטית לחזרה מהודיה מצויה בסעיף 153 לחסד"פ.
2. חזרת המבקש/הנאשם מהודאה טעונה רשות מבית המשפט, ומתן רשות זו מותנית בקיומם של "נימוקים מיוחדים שיירשמו". בסמכותו של בית המשפט לאפשר חזרה מהודאה בכל שלב של המשפט, כולל שלב הערעור (י.קדמי על סדר הדין בפלילים (כרך ב' תשס"ג) 996, ה"ש 51, 999).
3. בעניין "הנימוקים המיוחדים" קבעה הפסיקה שאמנם לא מדובר ברשימה סגורה, אולם הנסיבות בהן ישקול בית המשפט חזרה מהודיה הן חריגות. כך, למשל, כאשר קיים חשש שההודאה לא נעשתה באופן חופשי ומרצון או כאשר המבקש/הנאשם לא הבין את משמעות ההודאה וזו הושגה שלא כדין, או במקרים שבהם נפל פגם בהליך עצמו. למשל כאשר הדרישות הדיוניות לא נשמרו או שהסנגור לא הסביר כנדרש את מהות ההודאה, או שהסנגור פעל משיקולים זרים תוך הפרת אמונים כלפי לקוחו (ראה תפ"ח (מרכז)).
- 13-06-15150 (פסקה 27) או שבית המשפט התעלם מחזרת המבקש/הנאשם מהודאה בשלב התסקיר או בשלב הטיעונים לעונש מבלי לברר העניין (ר' ע"פ 3227/10 פלוגי נ' מדינת ישראל, ע"פ 3914/08 עאמר עסאלה נ' מדינת ישראל, ע"פ 1958/98 פלוגי נ' מדינת ישראל).
4. כמו כן נקבע בפסיקה, כי יש משקל למועד הבקשה לחזרה מהודאה, בהקשר לשאלה אם יש בעיתיו הנבחר כדי להצביע על מניע מניפולטיבי מצד המבקש/הנאשם לנצל ההליך הפלילי בדרך לא ראויה כדי לשפר סיכוייו להקל בדינו (ע"פ 4988/07 רחמינוב נ' מדינת ישראל). עם זאת, המבחן המהותי לפיו תחתך הסוגייה של חזרה מהודאה הוא "מבחן המניע", כאשר מבחן העיתוי הוא כלי עזר משפטי המסייע בזיהוי המניע (רע"פ 445/16 בן זקן נ' מדינת ישראל).
5. להשלמת התמונה יצויין, כי על פי דעת הרוב בפסק הדין שניתן בע"פ 3754/91 סמחאת נ' מדינת ישראל (להלן: "פס"ד סמחאת"), די בכך שהמבקש/הנאשם שינה טעמו לאחר ההודאה ומבקש לעמוד על חפותו כדי להתיר לו לחזור מהודאה, אולם עמדה מקילה זו, היתה נכונה לנסיבות המיוחדות שעלו מפסק הדין (התחשבות ברופא שההודאה היתה מקפחת את מטה לחמו וכל השנים הרבות שהושקעו בלימודים ובעבודה) ומכל מקום אינה משקפת כיום את ההלכה בסוגיית החזרה מהודאה, שמבטאת קו נוקשה ומחמיר יותר ואף איננה רלוונטית לנסיבות המקרה דנן.

העדר תצהיר

הבקשה אינה נתמכת בתצהיר מאת המבקש/הנאשם, מאת עו"ד גולן, או מאת עו"ד הולבינגר.

"רצוי עד מאוד כי נאשם המגיש בקשה לחזרה מהודאה יניח את התשתית העובדתית לבקשתו

באמצעות תצהיר, שכן בהעדר תצהיר בו מתחייב לומר את האמת ובו הוא קושר את עצמו לגרסה

עובדתית קונקרטית ומחייבת, אמינותו תהא מוטלת בספק".

סעיף 15 לפקודת הראיות אינו מוגבל להליכים אזרחיים ותצהיר משמש הוכחה הן במישור הפלילי והן במישור האזרחי (ראה קדמי על הראיות (חלק שני) עמ' 915).

בקשה לחזרה מהודאה מעצם טבעה היא שאלה עובדתית ולא שאלה משפטית גרידא שכן על מנת שבית המשפט ישתכנע לאפשר למבקש לחזור בו מהודאה, עליו להגיע למסקנה שבעובדה כי ההודאה ניתנה בניגוד לרצונו האמיתי של המבקש/הנאשם ועליו לפרט, בין היתר, גרסתו לחפות.

בתת"ע (חד') 5998-07-17 ג'בארין אחמד נ' מדינת ישראל נקבע:

"...הנאשם לא פירט את גרסת החפות שלו בוודאי לא באופן שיש בו כדי לשנות את תוצאות ההליך ולהעלות חשש להרשעת שווא... כדי לקבוע שההודאה הינה בלתי סבירה... נפסק, כי על מנת לבסס עילה של חשיפת האמת העובדתית, יש לשכנע את בית המשפט שהמטרה האחת והיחידה העומדת ביסוד הבקשה היא שתנתן לנאשם הזדמנות להוכיח את חפותו. לצורך כך, על הנאשם לפרט מהי אותה אמת ולפרוש בפני בית המשפט את סיפור המעשה ואת פרטיה של גרסת החפות שלו... ו"מצופה כי הנאשם ישתף את בית המשפט בקשר שבין הנימוק לבקשה לבין הודייתו הקודמת בעובדות, וכן בנוסף עליו לשרטט באופן כללי את קו הגנתו" (ע"פ 2005/20 פלוני נ' מדינת ישראל...).

בענייננו המבקש/הנאשם לא מילא את המוטל עליו. בא כוח המבקש/הנאשם כשופר שלו בחר שלא לצרף תצהיר, המבקש/הנאשם לא הניח תשתית עובדתית להוכחת גרסת חפותו, לא פרש בפני את סיפור המעשה ואת פרטי חפותו.

למעלה מן הצורך, לא צורף תצהיר מאת ב"כ המבקש/הנאשם עו"ד גולן, וכן לא מטעם בא כוחו בהעברה עו"ד הולבינגר, בו היה לפרט האינטראקציה עם המבקש/הנאשם ובאיזה שפה קויימה שכן מן הסתם, בא כוח המבקש/הנאשם היה חייב להסביר למרשו את כתב האישום המתוקן וכך אף הודיע שעשה שכן אחרת לא היה עושה את עבודתו נאמנה, ולכן הטיעון הנטען לחוסר הבנת כתב האישום אינו סביר ואינו עומד במבחן ההגיון גם בראי העובדה שעורכי הדין לא פוטרו מייצוג עו"ד גולן שייצג אותו מתחילת ההליך לפני שנה, הוא מגיש הבקשה כאן.

יסוד רצון טוב וחופשי

1. על אף טענת ב"כ המבקש/הנאשם כי מרשו אינו דובר עברית, ב"כ המבקש/הנאשם לא בקש מבית המשפט לזמן מתורגמן לדיונים שהתקיימו בתאריכים 23.11.21, 28.12.21, שם הקריא ב"כ המבקש/הנאשם עו"ד דוד גולן אשר ייצג אותו, את כתב האישום.

2. עו"ד דוד גולן הגיש לנט **שלא במעמד הדין** בקשה לחזרה מכפירה עוד לפני מועד ההוכחות.
- חזקה כי עשה זאת על דעת המבקש/הנאשם לו הסביר במשרדו את המשמעות של מהלך זה ולאחר שנתן לו יעוץ משפטי כנדרש.
- עסקינן בעו"ד ותיק בשנים, מקצועי, אשר מהכרתי אותו בהופעותיו בפני הינו עושה מלאכתו במקצועיות ובנאמנות.
3. ביום 16.2.22 הופיע כאמור, עו"ד הולבינגר על פי כתב העברה מעו"ד גולן, שגם הוא עו"ד מקצועי, הגון וותיק. המבקש/הנאשם נעדר מדיון זה אך הודע על ידי בא כוחו בהעברה ונרשם בפרו' כי כתב האישום הוקרא למבקש/הנאשם מחוץ לכותלי בית המשפט, הוא הבין אותו ומודה בעובדות כתב האישום המתוקן.
- על פי סעיף 143 לחסד"פ עת מבקש/נאשם מיוצג על ידי עו"ד, הרי שלא מוטלת חובה על בית המשפט להקריא לו את כתב האישום ולהסביר לו את תוכנו, אם עוה"ד מצהיר כי עשה כן ולכן די בהצהרה שנרשמה.
4. על פי פסיקת בית המשפט העליון, בנסיבות בהן הודה המבקש/הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום שהוגש נגדו, כאשר ההודיה ניתנה, כאשר המבקש/הנאשם מיוצג, והודייה ניתנה בעצה אחת עם הסנגור, ככל הנטייה תהא שלא לאפשר למבקש/הנאשם לחזור בו מהודייה אלא במקרים ייחודיים של כשל ביצוג. ראה ע"פ 3914/08 **עאסלה** נ' **מ"י**, פורסם בנבו, ביום 8.9.08, וכאן לא נטען לכך.
5. מיותר לציין כי המבקש/הנאשם היה מיוצג לאורך כל ההליך על ידי סנגור שהקריא לו ב-3 הזדמנויות את כתב האישום ובפעם האחרונה הוקרא לו כתב האישום המתוקן על ידי עו"ד הולבינגר בהעברה מעו"ד גולן מחוץ לכותלי בית המשפט, ונרשם מפי עו"ד הולבינגר כי המבקש/הנאשם הבין והודה בעובדות כתב האישום המתוקן.
- לא המבקש/הנאשם ולא סנגוריו בקשו נוכחות מתורגמן עד לשלב הטיעונים לעונש.
6. לא הובאה ואין באמור כל הסבר מדוע הודה ב"כ המבקש/הנאשם בשמו של מרשו, מדוע בקש לחזור מכפירה בבקשה שהוגשה עוד טרם דיון ההוכחות, וכיצד ניהל ב"כ המבקש/הנאשם הדברות עימו.
- ביני לביני, אני תוהה כיצד לקוח שיושב עם שני עורכי דין בתיק המתנהל כשנה, טוען בשלב הטיעונים לעונש, כי לא הבין את משמעות כתב האישום, טענה שמנוגדת לאמור במספר פרוטוקולים שהתנהלו.

7. אומנם הבקשה הוגשה טרם נגזר דינו של המבקש/הנאשם בבית משפט, אך לאחר שסנגורו קיבל הצעה.

סוף דבר

בסופו של דבר, השאלה המכרעת, על פיה תוכרע הבקשה לחזרה מהודייה, היא המניע/הסיבה לבקשת המבקש/הנאשם לחזור בו מהודאתו - האם מדובר ברצון כן ואמיתי להוכיח את חפותו, או שמא מדובר בתכסיס/מהלך טקטי שנועד להשיג רווח דיוני/משפטי שכן "כפי שכבר נאמר, פרוצדורה פלילית איננה "משחק אשקוקי" אך גם איננה "תוכנית כבקשתך". שלא כמו במשחק השחמט, נאשם שעשה מהלך שגוי יהיה רשאי לבטלו מסיבות טובות, אולם לשם כך יהא עליו להניח תשתית עובדתית שמראה כי סיבות כאמור אכן קיימות במציאות. ברי הוא, כי נאשם איננו רשאי להחזיר את כלי השחמט לעמדתם ההתחלתית כדי להתחיל את המשחק מחדש רק משום שנוכח לדעת כי המשחק איננו מתנהל לטעמו". (ע"פ 8777/18 פלוני נ' מדינת ישראל).

על פי החומר שבפני, לא שוכנעתי כי הבקשה לחזרה מהודאה נובעת מפגם כלשהו בגיבוש הסדר הטיעון, כשל בייצוג שהרי לא הוחלף עורך הדין או מתוך אמונה כנה בחפותו של המבקש/הנאשם אלא כמהלך טקטי אם לא לומר מניפולטיבי לשפר סיכוייו ולהקל בדינו לאחר שניתנה הצעה בשלב הטיעונים לעונש.

הבקשה לא מעלה "נימוקים מיוחדים" לקבלתה ונחזית כבלתי כנה ועל כן דינה להדחות, וכך אני מורה.

קובעת לטיעונים לעונש ליום 28.9.22 שעה 10:00.

למועד הדיון יוזמן מתורגמן לשפה הצרפתית.

נוכחות המבקש/הנאשם חובה.

ניתנה היום, ח' תמוז תשפ"ב, 07 יולי 2022, בהעדר הצדדים.